

DIARI DE GIRONA (2-II-2015)

TERRORISME I HIPOCRESIA

Lluís Busquets i Grabulosa

L'estiu de 1981, en el meu primer viatge a Egipte, vaig agafar el tren turístic acabat d'estrenar del Caire a Asswan. A mig trajecte vam poder visitar una de les casotes que amb pintures a les parets commemorava que els seus estadants havien complert amb la peregrinació a La Meca. Parets i sòl de fang, a dins hi havia un taulell arraconat prop d'uns fogons que servia de cuina, amb una màquina de rentar últim model a un racó; a l'altra, unes màrfeques a terra, davant d'un aparell de TV alemany (recordo perfectament la marca); a l'altra, quatre o cinc cabres damunt d'un manat de palla; a l'altra, esteses a terra, unes patates i uns melons i, a les parets, penjolls de dàtils, i una lleixa amb un transistor. La família no es considerava pobra (havia viatjat a La Meca!), però una nena amb un esguard tan net i lluminós que no oblidaré mai ens demanava *baixix* ('propina'). Vaig escriure al meu dietari: "El dia que aquesta gent prengui consciència del que els hem fet des d'Occident, portar-los al consumisme sense promocionar-los humanament, prendran les armes i ens passaran comptes". Per a mi el transistor, la rentadora i la TV contrastaven com un crit d'alarma amb les màrfeques i la palla del terra on s'encabien persones i animals.

Ara, des d'Occident, enfront del gihadisme d'Al-Qaida (que vol dir La Base, iniciada a Afganistan contra l'URSS, amb ajuda de la CIA) o de l'Estat Islàmic, ens esquinçem els vestits quan fan barrabassades com les de l'atac a "Charlie Hebdo" de París. No entenem que els gihadistes prefereixin morir màrtirs a continuar amb l'estat injust de coses, com els romans no entenien que els primers cristians preferissin morir abans de prendre les armes (Maximilià de Numídia fou, l'any 274, el primer objector de consciència màrtir) o adorar l'emperador. Direu que són coses diferents: que els primers cristians eren noviolents. Però els romans vivien com una violència predicar la germanor i abolir l'esclavitud. A més, Gandhi deia que "la noviolència —així, amb un sol mot— no podia mai ser una cobertura del sistema violent dominador ni una mordassa del poble contra la violència establerta". Els caps d'Estat europeus ¿no han establert una violència estructural amb retallades dels serveis imprescindibles per a les persones i beneficis prescindibles per a les entitats bancàries? Doncs com van tenir la barra de manifestar-se hipòcritament a París el passat 11 de gener i com és que nosaltres els ho deixéssim fer?

Permetin-me una resposta: perquè tenen —tenim— por d'entrar en una revolta global que toqui els seus —nostres— interessos! Ens posem a la boca els grans mots dels valors conquerits per la societat occidental per disfressar la manca de justícia exercida fins avui envers la part del món àrab que no s'ha deixat dominar. Per això, no fa gaire, fins i tot aquesta part era qualificada com a “eix del mal”. I no són només interessos petrolífers, que també. N'hi ha de tot tipus, entre els quals, no pas el menys important, el de seguir vivint còmodament com hem fet fins ara.

No vull caure en l'estratègia de Bin Laden: furgar en les nafres de la injustícia social, la humiliació cultural i els enfrontaments religiosos i provocar bàndols diversos fins a desencadenar la violència entre es bàndols enfrontats. Ja hi caigué la CIA en aquest parany, quan deixà que els EUA comencés la fracassada guerra a l'Afganistan amb una torna: ocupar Iraq i destruir el règim baasista que era l'enemic de l'islamisme radical. Al-Qaida no va deixar passar el caramel que Occident els regalà: organitzar matances de xiïtes en nom dels sunnites i a l'inrevés (EUA confià el govern a la majoria xiïta a l'Iraq), en una voràgine d'odis inexistent abans de la invasió. (El mateix a Síria: la minoria alauita contra la majoria sunnita.) Mentrestant, Europa no s'adonava que la discriminació de les minories musulmanes a les perifèries de les ciutats i la manca de respecte a la seva cultura fomentava la rebel·lió, amb els altaveus de les mesquites i d'internet. Així s'expandien arreu del món grups en forma de xarxa, de difícil control, malgrat necessitar una certa territorialització (per això l'Estat Islàmic des del 2011, terra alliberada, paradís per als musulmans europeus farts d'humiliacions, que ja domina pous de petroli).

Però els nostres polítics són, a més d'hipòcrites, orbs. Sortosament el Papa Francesc ha gosat parlar de terrorisme d'Estat. Terrorisme d'Estat inacceptable és que les forces dites de seguretat hagin hagut de matar més d'una desena de persones per reduir tres assassins. Terrorisme d'Estat és que en les *banlieus* parisenques (i de moltes ciutats europees) hi hagi engabiada una tercera generació de joves musulmans francesos sense feina ni perspectives de futur. Terrorisme d'Estat és que les Constitucions prometin treball estable i habitatge digne i hi hagi més d'un 20% d'aturats a tot Espanya i desnonaments a dojo. Terrorisme d'Estat és impermeabilitzar les fronteres i signar la Carta de drets humans on es diu que les persones poden anar allà on vulguem. Amb violència no anirem mai enlloc.

Imaginin, per un moment, que des de l'11-IX- 2001 —atemptat a les Torres Bessones—, tots els diners esmerçats en la guerra a Afganistan, Iraq, Síria, etc., que ens ha portat a l'atzucac occidental on som, s'haguessin esmerçat a crear professors d'exegesi de l'Alcorà, madrasses islamistes de prestigi com avui ho són les Escoles Bíbliques de Jerusalem o de Roma, que ensenyessin a anar més enllà de la literalitat de l'Alcorà per captar-ne el missatge profund, que s'hagués promogut la tolerància cultural i religiosa, la integració social entre els joves d'allà i dels barris perifèrics d'aquí, la cooperació internacional... Hauria resultat tot molt menys car i més efectiu. No diguem si s'hagués seguit el projecte *Ètica Mundial* que promou Hans Kung dees dels anys 90 basat en aquests tres principis: a) "No hi haurà pau entre els països sense pau entre les religions"; b) "No hi haurà pau entre les religions sense diàleg entre les religions"; c) "No hi haurà diàleg entre les religions sense conèixer els fonaments de les religions". El 1993 el Parlament de les Religions del Món a Chicago (amb representants de totes les religions) es va comprometre amb la "Declaració cap a una Ètica Global" amb quatre directives irrevocables: a) la noviolència i el respecte a la vida; b) la solidaritat amb un ordre econòmic just; c) la tolerància enfront d'una vida basada en la veracitat; d) la igualtat de drets entre homes i dones. Els governs no han invertit ni un ral en aquest camí. Han preferit malbaratar i balafiar els diners de a cursa d'armaments.

Ara ja és massa tard. S'ha preferit la barbàrie i ara caldrà isrealitzar-nos, això és, viure en la por quotidiana i l'imperatiu de la seguretat per damunt de tot. Ja he vist enquestes a la TV on la gent està disposada a perdre llibertat (el més sagrat dels humans) en pro de la seguretat (com ja havia proposat Goethe mefistofèlicament).

Cal acusar els polítics europeus d'orbs i d'hipòcrites i, la mostra més palesa del que dic, és que mai no s'ha arribat a cap acord en la Unió Europea a l'hora de definir terrorisme. La cosa té el seu enjòlit: es fan llistes de grups considerats terroristes, perquè provoquen la inseguretat i la por, sense gosar definir què és terrorisme. Quan s'hi posaran? Els ofereixo una definició de terrorisme, *gratis et amore*, copiada de Lluís M. Xirinacs, un home que dedicà la vida a la noviolència i fou titllat justament del contrari: "Terrorisme és tot mitjà de violència, física o no, que utilitzen les classes dominants per impedir l'accés de les classes populars al poder".

Segur que la Unió Europea no accepta aquesta definició. Quan exigirem un defensor del poble dels terrorismes estatals?